Atodiad 1

CANLLAWIAU AR WEITHDREFNAU TRWYDDEDU

PERTHNASEDD COLLFARNAU

Ymdrinnir â phob achos yn ôl ei rinweddau‘i hun.

Ni oes rheidrwydd fod unigolyn gyda collfarn neu gollfarnau yn cael ei wahardd yn barhaol rhag cael trwydded. Disgwylir i'r unigolyn fod heb unrhyw gollfarnau am rhwng 3 i 5 mlynedd, yn ddibynnol ar yr amgylchiadau, cyn y gellir ystyried trwydded. Er bod gan y Cyngor yr hawl i ddewis, yr ystyriaeth bwysicaf yw gwarchod y cyhoedd ac mae unrhyw unigolyn sydd wedi cyflawni trosedd ac yn gorfod aros am flwyddyn neu ddwy cyn cael ei dderbyn fel gyrrwr yn fwy na thebyg yn mynd i werthfawrogi'r drwydded ac ymddwyn yn unol â hynny.

+++++++++++++++++++++

Mae'r enghreifftiau a ganlyn yn rhoi **arweiniad cyffredinol** ynghylch yr hyn a wneir ble bo collfarnau neu rybuddion yr Heddlu wedi cael eu derbyn.

Ble sonnir am 'gais' yn y Canllawiau hyn, cyfeiria hyn yn ogystal at 'ailgyflwyno cais' ar ôl diddymu trwydded gyfredol neu adnewyddu trwydded.

Troseddau Gyrru

- Ni ddylai euogfarnau am fân droseddau traffig, megis achosi rhwystr, torri cyfyngiadau aros ac ati, rwystro unigolyn rhag gwneud cais.

- Os yw ymgeisydd wedi casglu nifer digonol o bwyntiau cosb ynghynt, fyddai'n gofyn am gyfnod o waharddiad rhag gyrru, ond heb fod gofyn iddo gymryd prawf gyrru pellach, yna gellir caniatáu trwydded iddo ar ôl i'w drwydded yrru gael ei hadfer gyda rhybudd llym am y safonau uchel sy'n ddisgwyliedig gan yrwyr trwyddedig.

- Os yw trwydded yrru gyrrwr yn cael ei diddymu yn dilyn chwech neu ragor o bwyntiau cosb yn ystod y ddwy flynedd gyntaf ar ôl pasio'r prawf gyrru, yna cyn y gellir ystyried ei gais am drwydded, rhaid i gyfnod o 12 mis fynd heibio heb gollfarnau pellach **ar ôl** pasio prawf gyrru ychwanegol.

- Os yw ymgeisydd wedi derbyn gorchymyn i ailymgeisio prawf gyrru yn dilyn cyfnod o waharddiad am drosedd arall sy'n denu pwyntiau cosb, yna dylai fod heb dderbyn collfarnau am chwe mis **ar ôl** pasio'r prawf gyrru cyn y gellir ystyried ei gais. P

TROSEDDAU GYRRU YN CYNNWYS GWAHARDDIAD

- Ni ddylai euogfarn unigol am yrru heb y gofal a'r sylw dyladwy rwystro unigolyn rhag gwneud cais.
- Os bydd ymgeisydd wedi derbyn euogfarn am drosedd gyrru peryglus neu drosedd arall sy'n denu gwaharddiad gorfodol ac os yw wedi derbyn gorchymyn i gymryd prawf gyrru estynedig ar ddiwedd y cyfnod gwaharddiad hwnnw, yna rhaid i gyfnod o 12 mis o leiaf fynd heibio heb unrhyw euogfarn **ar ôl** pasio'r prawf gyrru, cyn y gellir ystyried ei gais.

GYRRU HEB YSWIRIANT NEU YRRU DAN WAHARDDIAD

- Gan fod gyrwyr trwyddedig yn gyfrifol am ddiogelwch y cyhoedd sy'n teithio yn eu cerbydau, ystyrir yn ddifrifol ym mhob achos euogfarnau am yrru heb yswiriant neu yrru dan waharddiad.
- Cyn y gellir ystyried ymgeisydd o'r fath, bydd yn rhaid iddo fod heb dderbyn euogfarnau o'r math hwn am o leiaf chwe mis.
- Os bydd ymgeisydd wedi'i wahardd rhag gyrru o ganlyniad i euogfarnau o'r math hwn, yna bydd y cyfnod chwe mis yn rhedeg o'r dyddiad yr adferwyd y drwydded.
- Os bydd yr ymgeisydd wedi derbyn mwy nag un euogfarn o'r math hwn o fewn y tair blynedd diwethaf, yna bydd yn rhaid i gyfnod o 12 mis fynd mynd heibio cyn y gellir ystyried ei gais.

CEISIO HURIO ALLAN

- Ystyrir hon yn drosedd difrifol gan y gall yswiriant y cerbyd gael ei annilysu pe ceid y gyrrwr yn euog gan Lys Ynadon o geisio hurio allan mewn cerbyd heblaw cerbyd hacni mewn ardal reoledig.
- Dylai cyfnod o leiaf chwe mis fynd heibio heb dderbyn euogfarnau cyn y gellir ystyried cais.
- Os caniateir trwydded, rhoddir rhybudd llym ynglŷn ag ymddygiad disgwyliedig gyrwyr trwyddedig.

METHU Â GWISGO BATHODYN ADNABOD

- Ystyrir yn ddifrifol unrhyw berson gydag euogfarn gan Lys Ynadon am fethu â gwisgo bathodyn adnabod wrth weithredu fel gyrrwr trwyddedig.
- Ni fydd euogfarn unigol yn ddigon i rwystro cais rhag cael ei ystyried. Fodd bynnag, os caniateir trwydded, rhoddir rhybudd llym ynglŷn ag ymddygiad disgwyliedig gyrrwr trwyddedig.
- Os bydd ymgeisydd wedi derbyn euogfarn gan Lys Ynadon am y drosedd hon fwy nag unwaith, yna bydd yn rhaid i gyfnod o dri mis fynd heibio heb euogfarn cyn y gellir ystyried cais.

MEDDWDOD A THROSEDDAU CYSYLLTIEDIG ERAILL

i) GYDA CHERBYD MODUR

- Ystyrir euogfarnau o yrru, neu fod yn gyfrifol am unrhyw gerbyd dan ddylanwad alcohol neu gyffuriau, neu o beidio â rhoi sbesimen i'w brofi, yn ddifrifol iawn bob amser.
- Os bydd ymgeisydd wedi'i wahardd ac wedi derbyn gorchymyn i gymryd prawf gyrru estynedig neu brawf gyrru, yna rhaid i gyfnod o 12 mis fynd heibio heb unrhyw euogfarnau, **ar ôl** pasio'r prawf angenrheidiol, cyn y gellir ystyried cais.
- Os digwyddodd y drosedd o ganlyniad i'r unigolyn fod yn gyfrifol am gerbyd trwyddedig, neu yn gyrru cerbyd o'r fath, a bod y gyrrwr yn derbyn gorchymyn i gymryd prawf gyrru pellach, yna dylai cyfnod o ddwy flynedd heb euogfarnau fynd heibio ar ôl pasio'r prawf angenrheidiol, cyn y gellir ystyried cais.
- Os na dderbynnir gorchymyn i gymryd prawf gyrru, yna dylai cyfnod o 12 mis heb euogfarnau fynd heibio cyn y gellir ystyried cais.
- Os bydd gan ymgeisydd fwy na un euogfarn o'r math hwn, yna dylai bod amheuon cryf ynglŷn ag addasrwydd yr ymgeisydd i gael trwydded.
- Dylai o leiaf tair blynedd fynd heibio ar ôl adfer y drwydded yrru a phasio unrhyw brawf gyrru pellach cyn y gellir ystyried cais.
- Os bydd **unrhyw** awgrym bod yr ymgeisydd yn gaeth i alcohol neu'n defnyddio cyffuriau, dylid trefnu archwiliad meddygol arbennig gan feddyg wedi'i bennu gan y Cyngor.
- Rhaid i'r archwiliad meddygol fod yn foddhaol cyn y gellir ystyried cais.
- Os deallir bod yr ymgeisydd yn gaeth i alcohol neu'n defnyddio cyffuriau anghyfreithlon, yna ni ellir ystyried unrhyw gais hyd nes y bydd pum mlynedd wedi mynd heibio ar ôl cwblhau unrhyw driniaeth.

iii) DDIM MEWN CERBYD MODUR

- Ni ddylai digwyddiad unigol am drosedd yn gysylltiedig ag alcohol atal ymgeisydd rhag cael trwydded.
- Gall nifer o euogfarnau am y math hon o drosedd ddangos bod

problem feddygol sydd angen edrych arni ymhellach fel y nodir uchod.

- Mewn rhai achosion rhoddir rhybudd am y safonau disgwyliedig i yrwyr trwyddedig.

iv) CYFFURIAU

- Mae'n ofynnol i ymgeisydd gydag euogfarn am drosedd yn ymwneud â chyffuriau ddangos cyfnod o dair blynedd o leiaf heb euogfarnau cyn y gellir ystyried cais, neu o leiaf pum mlynedd ar ôl triniaeth dadwenwyno os oedd yr ymgeisydd yn gaeth i gyffuriau.

TROSEDDAU ANWEDDUSTRA

- Dylid gwrthod trwydded i ymgeiswyr gydag euogfarn am ddinoethi anweddus, ymosodiad anweddus, llithio i bwrpas anfoesol, neu unrhyw drosedd o natur rywiol hyd nes bod cyfnod o rhwng tair a phum mlynedd wedi mynd heibio heb iddo dderbyn euogfarn.
- Os oedd yn rhaid i'r ymgeisydd gofnodi ar Gofrestr Troseddwyr Rhyw Cenedlaethol o ganlyniad i'r drosedd, yna ni ddylid ystyried unrhyw gais tra bydd yr ymgeisydd ar y gofrestr.
- Ni chaiff ymgeisydd gyda mwy nag un euogfarn am y math hon o drosedd ei ystyried yn addas i'w drwyddedu hyd nes bydd o leiaf pum mlynedd wedi mynd heibio ar ôl yr euogfarn fwyaf diweddar.
- Os cafwyd y math hwn o euogfarn yn sgil yr unigolyn yn gweithio fel gyrrwr trwyddedig, yna ni ddylid ystyried unrhyw gais ganddo am o leiaf pum mlynedd ar ôl yr euogfarn, neu os yw'n hirach na hynny, ar ôl terfynu'r ddedfryd a roddwyd.
- Ym mhob achos, pe caniateir trwydded, yna bydd am gyfnod o chwe mis yn unig ac ar ôl hynny rhaid i'r unigolyn dderbyn gwiriad cofnod troseddol arall.
- Os na chafodd yr ymgeisydd euogfarnau eraill o fewn y cyfnod trwyddedig o chwe mis, nid ystyrir unrhyw gais pellach hyd nes y bydd cyfnod o bum mlynedd wedi mynd heibio heb iddo dderbyn euogfarnau.

TRAIS

- Ymdrinnir yn llym iawn ag ymgeiswyr gydag euogfarnau am niwed corfforol difrifol, clwyfo, ymosod neu unrhyw drosedd o natur dreisgar.
- Rhaid i ymgeisydd fod heb dderbyn euogfarnau am o leiaf tair blynedd cyn y gellir ystyried cais.
- Ym mhob achos, os caniateir trwydded, rhoddir rhybudd llym ynglŷn ag ymddygiad disgwyliedig gyrwyr trwyddedig.

ANONESTRWYDD

- Ystyrir yn ddifrifol unrhyw euogfarnau yn ymwneud ag anonestrwydd.
- Yn gyffredinol, dylai cyfnod o leiaf tair i bum mlynedd fynd heibio heb dderbyn euogfarnau cyn y gellir ystyried cais.

RHYBUDDION YR HEDDLU

- Ystyrir a rhoddir rhybudd yr Heddlu pan fo unigolyn yn dod i sylw'r heddlu am y tro cyntaf ac yn cyfaddef y drosedd.
- Ystyrir bod rhybudd yr Heddlu yn debyg i euogfarn fel pe bo'r unigolyn wedi'i euogfarnu mewn llys am drosedd gyffelyb o fewn pum mlynedd i dderbyn y rhybudd. Bryd hynny, gall y rhybudd gael ei gyfeirio at sylw'r Llys a bydd unrhyw gosb a roddir yn cael ei hystyried fel yr ail euogfarn ac felly gellir rhoi dedfryd.
- Yn gyffredinol, gall cais sy'n dangos rhybudd ei ystyried a'i gymeradwyo ond yr ystyriaeth bennaf yw gwarchod y cyhoedd.

TROSEDDAU ERAILL

- Ble bo Gorchymyn Rhwymo neu Orchymyn Atal wedi'i roddi gan lys, ni ellir ystyried unrhyw gais tra bydd y gorchymyn hwnnw'n gyfredol.
- Rhaid i gyfnod o leiaf chwe mis fynd heibio ar ôl i'r gorchymyn ddod i ben cyn y gellir ystyried cais.
- Yr ystyriaeth bennaf yw gwarchod y cyhoedd.